

Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2011. do 2015.

Zagrebačka je strategija bila (kada je donesena) već treća u nizu strategija vezanih uz osobe s invaliditetom Grada Zagreba. Prema podacima Hrvatskog registra osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu njihov je udio 11% pa je usvajanjem strategije Zagreb ponovo pokazao da posvećuje posebnu pažnju svojim sugrađanima koji zbog različitih oštećenja trebaju snažniju podršku društva. Ciljevi strategije bili su postići potpunu integraciju djece s teškoćama i osoba s invaliditetom te omogućiti njihovo ravnopravno sudjelovanje u političkom, javnom

i kulturnom životu, postići ravnopravnost u procesu odgoja i obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i rehabilitacije, socijalne zaštite, pravne zaštite i zaštite od nasilja. Sve mjere i aktivnosti Strategije bile su usmjerene na integraciju kao temeljni cilj djelovanja pri čemu je obveza zajednica bila stvoriti uvjete za razvoj rehabilitacije, ravnopravnosti i socijalne integracije osoba s invaliditetom. Najznačajnija su područja djelovanja Strategije u području obrazovanja, s preko 2.000 djece s teškoćama u razvoju uključenih u vrtiće, a preko 1.000 učenika u redovne osnovne škole. Razvijeni

su specifični programi za djecu i mlade s teškoćama u razvoju iz područja tehničke kulture, povećan je broj škola za prijem djece s teškoćama u razvoju te se vrši dalja prilagodba objekata vrtića i škola, u kojima se zapošljava veći broj stručnjaka (logopeda, psihologa, defektologa, pedagoga, zdravstvenih voditelja) i pomagača u nastavi, vrši se edukacija stručnjaka vrtića i škola o komunikaciji i radu s djecom s različitim vrstama teškoća te se stipendiraju učenici i studenti.

U području zapošljavanja potiču se programi zapošljavanja uz podršku osoba s invaliditetom u zaštićenim i otvorenim uvjetima rada. U Gradu Zagrebu zaposleno je znatno više osoba s invaliditetom od zakonske kvote, a potiču se poslodavci koji zapošljavaju osobe s invaliditetom ili su i sami osobe s invaliditetom, te se osobe s invaliditetom pripremaju za tržište rada putem informatičkih tečajeva, učenjem stranih jezika i dr. U području zdravstvene skrbi organizirana je stomatološka zaštita djece i odraslih osoba, organiziraju se ljetovanja i zimovanja za djecu s teškoćama, organizirana je zdravstvena zaštita žena s invaliditetom (dvije prilagođene ginekološke ambulante) i niz savjetovanja, otvorena je ambulanta za dodatnu fizikalnu terapiju i rehabilitaciju osoba s najtežim stupnjem invaliditeta te se vrši kontinuirana edukacija zdravstvenog osoblja. U području mobilnosti, pristupačnosti i stanovanja grad osigurava besplatan javni prijevoz, kao i prijevoz specijaliziranim kombi vozilima (7 vozila za djecu, 10 za odrasle), prilagođava se javni gradski prijevoz (260 niskopodnih autobusa i 125 niskopodnih tramvaja), vrši prilagodba odgojno-obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova te se prilagođavaju dječja igrališta (Bundek, Jarun, šumska staza Bliznec, plivalište Utrine).

Dubrovačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom

Izmajući u vidu specifične potrebe osoba s invaliditetom u Dubrovniku, izrađena je i 3. kolovoza 2009. usvojena Strategija jedinstvene politike za osobe s invaliditetom Grada Dubrovnika u razdoblju od 2009. do 2013. godine. Prepoznate potrebe bile su senzibiliziranje zajednice za potrebe ovih osoba, razvoj socijalnih usluga i izvaninstitucijske skrbi, osiguravanje odgovarajućih oblika odgoja i obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju, razvoj projekta asistenata u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju, poboljšanje pristupačnosti, stvaranje uvjeta za zapošljavanje osoba s invaliditetom te njihovo uključivanje u donošenje odluka o svim pitanjima koja reguliraju njihov život u lokalnoj zajednici. Nositelj Strategije je Grad Dubrovnik u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama djece s teškoćama u razvoju, a potrebni dionici su Centar za socijalnu skrb, Zavod za javno zdravstvo DNŽ-e, Opća bolnica Dubrovnik, Zavod za zapošljavanje Dubrovnik, odgojno-obrazovne ustanove i mediji. Grad Dubrovnik provedbu financira direktno kroz proračun te putem sredstava iz državnog proračuna dobivenih kroz natječaje. Osnovano je Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Dubrovnika, a zadaće su mu koordiniranje, poticanje i praćenje provedbe mjera i aktivnosti, pružanje stručne i savjetodavne pomoći nositeljima i suradnicima provođenja i objedinjavanje izvješća o provedbi

utvrđenim u Strategiji. Udruga Idem, u suradnji s Gradom Dubrovnikom, provodi projekt „Asistent u nastavi“. Podrška u školskoj godini 2010./2011. provodila se u 4 osnovne škole, a 2012./2013. u svih šest škola. U 2014./2015. projekt obuhvaća 20 učenika s posebnim potrebama te je na poslovima asistenta u nastavi zaposleno 20 ljudi različitih zanimanja. Projekt je započeo prije tri godine i u javnoj ustanovi Dječji vrtić Dubrovnik, a njime je u školskoj godini 2014./2015. obuhvaćeno 17 djece s kojima radi 9 asistenata. U 2014. godini zaposleno je 24 osobe s invaliditetom s područja grada, od toga 13 osoba s tjelesnim invaliditetom i 3 s psihičkim i organskim smetnjama. Prilagodbama nogostupa i drugim intervencijama poboljšana je pristupačnosti u prometu (rampe, dizala, niskopodni autobusi, besplatne pokazne karte, nabava specijaliziranog vozila za prijevoz osoba s invaliditetom, a u evidenciji je 32 korisnika koji su se prijavili za korištenje ove usluge), dok je nabavkom transportera osobama s invaliditetom omogućen pristup svim kulturnim i sakralnim objektima u staroj gradskoj jezgri.

Miho Katičić
Grad Dubrovnik
mkaticic@dubrovnik.hr

Područje socijalne skrbi za osobe s najtežim stupnjem oštećenja osigurava dodatak za pomoć i njegu, organizirana su savjetovališta za osobe s invaliditetom i članove njihovih obitelji, a u vlasništvu/suvlasništvu Grada Zagreba djeluju institucije socijalne skrbi koje rade na principu otvorenosti pružanja usluga, s obzirom na potrebe građana (Dnevni centar Mali dom - Zagreb, Centar Silver, Kompleks Uriho). Udrugama se pruža kontinuirana stručna i financijska podrška za izvaninstitucionalne oblike skrbi (rana intervencija, specijalizirano udomiteljstvo, mobilna stručna služba podrške za djecu s višestrukim teškoćama/prevencija institucionalizacije, edukacijsko-rehabilitacijska podrška, dnevni centri, klubovi, kreativne radionice, organizirano stanovanje uz podršku, zapošljavanje uz podršku). Sredstva se osiguravaju i putem partnerstva/projekata EU, a organiziraju se savjetovališta, edukacije, okrugli stolovi, tribine i daju poslovni prostori za rad udruga. Konačno, u području sporta i rekreacije organiziraju se rekreativno-terapijski programi za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, kao i zimovanja i ljetovanja, prilagođavaju se ustanove, prostori i sadržaji kulture, zabave, sporta i rekreacije, grade se i nadopunjuju postojeći prostori i objekti dodatnim sadržajima za obavljanje sportskih i rekreativnih aktivnosti, a u Utrinama je otvorena prva sportska dvorana prilagođena osobama s invaliditetom.

U cilju poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom, rješavanja svakodnevnih životnih problema i ublažavanja posljedica invaliditeta, Grad Zagreb je u suradnji sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Republike Hrvatske (SOIH) izradio Vodič kroz Grad Zagreb za osobe s invaliditetom. Vodič sadrži snimku stanja objekata i površina s obzirom na njihovu dostupnost osobama s različitim vrstama oštećenja s pripadajućim stupnjem prilagođenosti, kao i informacije o temeljnim zakonskim propisima, njihovu provođenju i ostvarivanju prava s područja socijalne i zdravstvene skrbi, mirovinskog osiguranja, rada, zapošljavanja i profesionalne rehabilitacije, obrazovanja, sporta i rekreacije te kulture i prometa. Poseban dodatak Vodiču čini popis organizacija i udruga osoba s invaliditetom s kratkim prikazom djelovanja i druge korisne informacije i obavijesti.

Marinka Bakula-Andelić

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba
 marinka.bakula@zagreb.hr

Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području grada Osijeka od 2011. do 2015.

Gradsko vijeće je 2011. godine donijelo Strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom na području Grada Osijeka za razdoblje od 2011. do 2015. godine kojom želi omogućiti potpunu socijalnu integraciju kao i samostalno življenje osoba s invaliditetom u sredini u kojoj svi zajedno živimo i radimo. Očekivani učinak treba biti promjena percepcije javnosti prema osobama s invaliditetom u cilju njihove pune integracije u društvo. Osim Strategije, Grad Osijek donio je i Program osiguranja pristupačnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2010. do 2015. godine. Sve aktivnosti koordinirane su u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i Gradom Osijekom. Od 13. studenoga 2014. godine Grad Osijek otvorio je prostor za poludnevni boravak osoba s intelektualnim teškoćama čiji program provodi Centar za odgoj i obrazovanje „Ivan Štark“. Odrasli korisnici s intelektualnim teškoćama stariji od 21 godine polaze radionice za radno-proizvodne aktivnosti u sklopu poludnevnog boravka, a još od 1985. djeluju dvije radionice, jedna u zgradi Centra, a druga u iznajmljenim prostorima Škole za obrazovanje i osposobljavanje „Vinko Bek“. Broj korisnika u tim radionicama postaje sve veći, s tendencijom porasta broja svake godine. Grad je osigurao financijsku potporu za uređenje i opremanje prostora za provedbu programa poludnevnog boravka te osigurao

prijevoz korisnika. Osječko-baranjska županija izdvojila je financijska sredstva za djelatnike, režijske troškove i prehranu korisnika od trajnog financiranja od strane Ministarstva socijalne politike i mladih, koje je izdalo rješenje o ispunjavanju prostornih uvjeta, opreme i stručnih djelatnika za pružanje usluga poludnevnog boravka za 20 korisnika s intelektualnim teškoćama. Grad Osijek sufinancira prijevoz osoba s invaliditetom i u gradskom linijskom prometu. Prema Pravilniku o obavljanju prijevoza osoba s invaliditetom, sklopljenom između Grada Osijeka i Gradskog prijevoza putnika d.o.o., prijevoz vozilom isključivo može koristiti osoba s invaliditetom koja se kreće u invalidskim kolicima, teško pokretna osoba i osoba koja prati korisnika prijevoza. Prijevoz osoba s invaliditetom organizira GPP d.o.o. s posebno prilagođenim kombi vozilom, u radne dane od 05.30 do 13.00 i od 14.00 do 21.30 sati te subotom, nedjeljom i blagdanom od 08.00 do 12.00 i od 19.00 do 22.00 sati.

Romano Kristić

Grad Osijek
 romano.kristic@osijek.hr

